

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Intertekstualumo teorija	Filologija H004	Filologijos fakultetas, LKVTI	A. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Kursas supažindina su skirtingais intertekstualumo konceptualizavimo būdais, teorinių priėgų skirtumais, prieigose aptinkamomis problemomis ir jų sprendimo galimybėmis, ir metodologiniais intertekstinės analizės įrankiais. Įgytos žinios pritaikomos *egzamino rašto darbe*, kuriame atliekama pasirinkto teksto analizė, turinti atskleisti teorinių klausimų išmanymą ir gebėjimą taikyti teorines žinias.

Kurso turinys:

Intertekstualumas kaip reiškiny ir reikšmės teorija. Plačioji/siauroji intertekstualumo samprata ir estetinės komunikacijos modelis. Intertekstualumo teorijos kilmė ir teorinis egzistavimo kontekstas – intertekstualumas ir kitos recepcijos teorijos: skaitytojo atsako (reader response) teorija (Stanley Fish); recepcijos estetika (Rezeptionästhetik) - Wolfgango Iserio skaitymo akto modelis. Haroldo Bloomo „įtakos teorija“: „klaidingas skaitymas“ (misreading), „įtakos baimė“ (anxiety of influence), ir revizijos proporcijos. Bloomo požiūrio specifika estetinės komunikacijos aspektu. Michaelo Riffaterre'o intertekstinė semiotika (teksto įreikšminimo modelis, skaitymo lygmenys ir reikšmės/prasmės skirtis, privalomasis ir atsitiktinis intertekstualumas). Michailo Jampolskio intertekstualumo teorijos variantas (teksto įreikšminimo modelis, struktūra „tekstas tekste“ kaip intertekstinės citatos modelis). Umberto Eco semiotika ir intertekstualumas (atviras ir kintamas kūrinys ir skaitymo lygmenys, intertekstinė ironija ir dvigubo kodavimo principas, neribota semiozė ir interpretacijos ribos bei kriterijai). Gérard'o Genette'o transtekstualumo koncepcija ir tarptekstinių ryšių tipologija. Intertekstualumo funkcijų bei analizės poreikio problema. Intertekstualumas ir intermedialumas (meno rūšių dialogo istorija ir teorinės šio dialogo tyrimo problemos, intermedialumo tipologijos (Werneris Wolfas, Irina Rajewsky). Intermedialumas kaip intermodalumas. Modalumo samprata ir medių tipai (Lars Elleström). Vaizdaraštis ir ekfrazė. Adaptacijos problema.

Pagrindinė literatūra

- Genette, Gérard, *The Architext: An Introduction*, Berkley, 1992.
- Genette, Gérard, *Paratexts: Thresholds of Interpretation*, CUP, 1987.
- Genette, Gérard, *Palimpsests: Literature in the Second Degree*, Lincoln: University of Nebraska Press, 1997.
- Riffaterre, Michael, *Semiotics of Poetry*, Bloomington; London, 1978.
- Iampolski, Michail, *The Memory of Tiresias: Intertextuality and Film*, trans. by Harsha Ram, Berkley: University of California Press, 1998.
- Eco, Umberto, *The Limits of Interpretation*, Bloomington, 1990.
- Eco, Umberto, *Interpretation and Overinterpretation*, Cambridge UP, 1992.
- Eco, Umberto, *The Role of the Reader*, Bloomington, IUP, 1979.
- Eco, Umberto, "Intertextual Irony and Levels of Reading", in: *On Literature*, London: Secker & Warburg, 2002, p. 212–235.
- Rajewsky, Irina O., „Intermediality, Intertextuality and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality“, *Intermedialites* 6, 2005, p. 43–64.
- Wolf, Werner, *The Musicalization of Fiction: A Study in the Theory and History of Intermediality*. Amsterdam, Atlanta: Rodopi, 1999.
- Elleström, Lars, „A Media-centered model of communication“, *Semiotica* 224, 2018, p. 269–293.
- Elleström, Lars, "The Modalities of Media: The Model for Understanding Intermedial Relations", in: Lars Elleström (ed.), *Media Borders, Multimodality and Intermediality*, Basignstoke: Palgrave Macmillan, 2010, p. 11–48.
- Bloom, Harold, *A Map of Misreading*, New York: Oxford University Press, 1975.
- Iser, Wolfgang, *The Act of Reading*, London, 1974.
- Fish, Stanley, "Affective Stylistics", *New Literary History*, Vol. 2, No. 1, 1970, p. 123–162.
- Orr, Mary, *Intertextuality: Debates and Contexts*, New York/Cambridge: Polity Press, 2007.
- Worton, Michael, Still Judith (eds.), *Intertextuality: Theories and Practices*, Manchester: Manchester University Press, 1990.
- Melnikova, Irina, *Literatūros (inter)medialumo strofos, arba Žodis ir vaizdas*, Monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016.
- Melnikova, Irina, *Intertekstualumas: teorija ir praktika*, Studijų knyga. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2003.
- Melnikova, Irina, "Intertekstualumo teorija", in: *XX amžiaus literatūros teorijos* (sud. A. Jurgutienė), Vilnius: VPU leidykla, 2006, p. 304–325.
- Avantekstas: Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas, Vilniaus universitetas*. Prieiga internetu: <http://www.avantekstas.flf.vu.lt>

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Irina Melnikova	Prof., dr.	Melnikova Irina (2021). (Skaitymo) ikoniškumas. "Lolita". <i>Semiotika</i> 16, 24-65. https://doi.org/10.15388/Semiotika.2021.8
		Melnikova Irina (2020). Intermedial references and signification: perception vs conception. <i>Semiotica</i> 236 (1/4), 231–250. https://doi.org/10.1515/sem-2018-0098
		Melnikova Irina (2020). Nostalgia, Adaptation and (Textual)

	Identity: Luca Guadagnino's "Desire Trilogy". <i>Adaptation</i> 13 (3), 378–396. https://doi.org/10.1093/adaptation/apaa003
	Melnikova Irina (2019). „Intermedialumas, intermodalumas ir semiotika“, <i>Colloquia</i> 42, p. 84-112.

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė